

Rímskokatolícky farský kostol Nanebovzatia Panny Márie

Farský kostol je najcennejšou umelecko-historickou pamiatkou v meste.

Neogotická **osemdesiatšedem metrová veža** farského kostola Nanebovzatia Panny Márie sa nachádza v samotnom centre mesta. Rekonštruovaná bola v rokoch 1893 - 1894 pod a plánov profesora *Imricha Steindla*. Je **najvyššou kostolnou vežou na Slovensku**. Vďaka svojej výške je od roku 2008 zapísaná do Knihy slovenských rekordov.

Veža má zároveň aj **najviac hodinových ciferníkov**. Na štyroch stranách veže sa ich nachádza až sedem - štyri v hornej časti a ďalšie tri o niečo nižšie. Sú pozostatkom pôvodnej gotickej veže, ktorá bola v roku 1649 prebudovaná. Všetkých sedem ciferníkov poháňa **jeden hodinový stroj**. Práve kvôli množstvu hodín na kostolnej veži Spišiaci dostali prívlastok „šlepi“. Paradoxne, najvyššia kostolná veža poskytuje domácim a turistom **nádherný výhľad na mesto a široké okolie**. Samotný výstup na vežu si môžete dohodnúť v [Turistickom informacom centre Spišská Nová Ves](#).

V kostolnej veži sa nachádza i **najvyššie položená zvonica**. Návštevníci pri výstupe na vežu majú možnosť obdivovať päťicu zvonov. Najstarším je tzv. **Šmertny zvon** s priemerom 92 cm z roku 1486 od spišskonovoveského zvonolejára *Jána Wagnera*. Dva najväčšie zvony **Urban** s priemerom 206 cm a váhou 5320 kg (pôvodne z roku 1647, preliaty 1857) a **Concordia** s priemerom 164 cm a váhou cca 2576 kg (z roku 1857) zhotovil zvonolejár *Andreas Schaudt* z Budapešti. V roku 1930 zvonolejár *Fischer* z Trnavy uliala zvony **Peter** s priemerom 143 cm a **Medián** s priemerom 118 cm.

Na veži sú umiestnené drevené **sochy štyroch evanjelistov** vysoké 3,25 m a vážiacie 800 kg. Sochy sú dielom sochára *Júliusa Fuhrmanna* pochovaného na tunajšom cintoríne.

Architektúra Rímskokatolíckeho farského kostola Nanebovzatia Panny Márie, ktorá je zachovaná s častí v pôvodnom stave dodnes, jeho stavbu kladie **do druhej polovice 14. storočia**. Kostol je trojlobovou pseudobazilikálnou halovou stavbou s novým mnohouholníkovým uzáverom svätyne. Na severnej strane svätyne je pristavaná sakristia. Pôvodne to bola kaplnka zasvätená sv. Michalovi Archanjelovi. Zo severnej strany kostola bola pristavená kaplnka zasvätená sv. Barbore a bola vysvätená v roku 1395.

Jednou z najkrajších umelecko-výtvarných častí chrámu je **portál na južnej strane**. Pozoruhodným je **tympanón**, ktorého reliéf znázorňuje korunovanie Matky Božej Panny Márie. Tento reliéf nad umelecky krásnou bránou je jednou z najstarších plastík na Slovensku.

Predná časť kostola - **presbytérium** svätej Márie - má bohatú hviezdicovú klenbu, ktorá pochádza z čias prestavby celej svätyne v roku 1771 vo viac-menej barokovom slohu. Bohato pomaľovaná je **klenba svätyne**: motív Ducha svätého a anjelov. Je to dielo majstra *Felixa Daberta* z roku 1887. **Barokový chór**, ktorý bol postavený v roku 1789 je ozdobený klasicistickou štukovou výzdobou.

Pôvodný gotický **hlavný oltár** už v roku 1621 nahradili iným, renesančným. Ústrednou postavou však vždy zostávala patrónka farského kostola - Nanebovzatá Panna Mária. Terajší hlavný oltár zhotovili v dielni majstra *Dominika Demetza* z Groden - St. Ulrichu v Tirolsku v roku 1886. Objednal ho vtedajší farár Štefan Košťalik. Stalo sa tak v rokoch 1886 - 1887, keď sa realizovala rozsiahla reštaurácia kostola. **Kazateľnica** je dielom spišskonovoveského rezbára *Júliusa Fuhrmanna* a pochádza z roku 1886.

Vo farskom kostole je niekoľko klenotov. **Relikviár v tvare kríža** od *Mikuláša Gallicusa zo Sieny* pochádza z prvej polovice 14. storočia a je vysoký 42 cm. Cenné sú **pacifikály** z 15. storočia. **Monštrancia** pripisovaná košickému zlatníkovi *Antóniovovi* pochádza zo začiatku 16. storočia. **Kalich** od *Jána*

Kolbenhayera z Levoče, vysoký 25 cm, bol vyrobený z pozlatteného striebra v roku 1795. Nachádza sa tu aj **bronzová krstiteľnica** z roku 1549, ktorej základ (tzv. nohu v tvare kónickej nádoby) historici pripisujú prvej gotickej zvonolejárskej dielni na Spiši založenej Majstrom Konrádom. Jej výzdoba má motív Ukrižovania, mužských hláv a okrídlených anjelov s renesančným charakterom.

Najcennejšie **súsošie Ukrižovania** - Kríž, Sedembolestná Panna Mária a sv. Ján, pôvodne stálo na tráme vo výšine oblúku. Po odstránení trámy je umiestnené v bočnej lodi pri južnom portáli. Patrí medzi najlepšie diela, aké kedy vyšli z dielne **Majstra Pavla z Levoče**. Pochádza z roku 1520.

Vo svätyni nad sakristiou visí vzácny **tabuľový obraz znázorňujúci umučenie Krista a Bolestnú Pannu Máriu**. Obraz bol súčasťou starého oltára Bolestnej Panny Márie. Pochádza z obdobia roku 1500 a zhotovil ho *Majster Mikuláš z Levoče*.

Keď porovnáme jednotlivé architektonické prvky tohto kostola a tých kostolov, ktoré boli postavené v okolitých mestách, zisťujeme, že ho stavali tí istí majstri, ktorí stavali chrám sv. Jakuba a starý minoritný kostol v Levoči.

[Pozrite si virtuálne prehliadky \(zvoňte Rímskokatolícky kostol a Pohľad z veže rímskokatolíckeho kostola\)](#)

»

Adresa:

Radničné námestie 6, Spišská Nová Ves

- [Zvuk zvona Urban - YouTube](#)
- [Zvuk zvona Concordia - YouTube](#)
- [Zvuk Šmertneho zvona \(Umieráik\) - YouTube](#)
- [Zvuk zvona Medián 2 - YouTube](#)
- [Zvuk zvona Peter - YouTube](#)
- [Spišská Nová Ves - Slávnostné zvonenie - YouTube](#)
- [Súzvuk 4 zvonov - Medián, Peter, Umieráik, Concordia - YouTube](#)
- [Zvony z farského kostola - Rádio Lumen 2. 11. 2013](#)

Výstupy na vežu zabezpečuje TIC

v termíne od 1. 5. do 30. 9. v úse

Pondelok - piatok 10:00, 11:00, 13:00, 14:00, 15:00, 16:00, 17:00

Sobota 10:00, 12:00

Nedeľa 15:00, 17:00

Počas štátnych sviatkov a dní pracovného pokoja, t. j. v dňoch 1. 5., 8. 5., 5. 7., 29. 8., 1. 9. a 15. 9. v úse 15:00, 17:00.

Pondelok - piatok 10:00, 11:00, 13:00, 14:00, 15:00, 16:00

Pondelok - piatok 11:00, 13:00, 15:00

Sobota - nedeľa V prípade vašej skupiny je možný výstup na vežu aj počas víkendov na základe predošlej objednávky. Výstup je nutné dohodnúť a zaplatiť v TIC najneskôr do piatku do 12:00.

minimálne 2, maximálne 20

Vstupné:

2,00 €

1,50 €

1,00 €

[Turistické informačné centrum Spišská Nová Ves tu >>](#)